737/05

Den 5. december 2005 blev i sag nr. 66.139:

xxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxx x

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Alm. Brand Forsikring A/S, påstår selskabet tilpligtet at anerkende, at hans erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning under henvisning til, at klageren ikke på det foreliggende grundlag har dokumenteret et varigt dækningsberettigende erhvervsevnetab på mindst 2/3.

Klageren, der er født i 1966, har i klageskrivelsen til nævnet redegjort for sagen således:

> "Jeg har kroniske rygsmerter. Revalidering er opgivet. Behandlingsmulighederne er udtømte. Aktuelt er jeg i anden arbejdspraktik ved E. kommunes hjælpemiddeldepot for at afdække mulighederne for et evt. fleksjob. Aktuelt kan jeg arbejde 2-3 timer dagligt, (vha. intens medicinsk smertebehandling samt indsprøjtninger i ryggen hver 14. dag) med reparation af hjælpemidler når der er mulighed for hvile (liggende og siddende) og hensyntagen til mine skånebehov (ikke fysisk, ikke foroverbøjet, med mulighed for stående gående og siddende arbejde). Jeg er uddannet snedker og har tidligere kun været beskæftiget i fysisk krævende erhverv. (Snedker/tømrer, smed, stilladsbygger offshore). Jeg har ikke været på arbejdsmarkedet siden 1999 hvor jeg stoppede som snedkermester grundet helbredet. Det seneste år har jeg følt mig me-

re og mere presset og trist over min situation, så det til sidst har været nødvendigt, at søge lægehjælp. Lægen konstaterede at jeg er på vej ud i en depression. Jeg er nu henvist til psykiatrisk hjælp."

Selskabet fastholder sin afgørelse og har ved skrivelse af 29/7 2005 til nævnet redegjort for sagen således:

"Sagsredegørelse:

Forsikringen er en kapitalpension med invaliderentedækning og præmiefritagelse. Forsikringen er tegnet den 01. oktober 1993 i Zürich Forsikring. Vi vedlægger kopi af policen og forsikringsbetingelserne.

Forsikringen dækker jf. forsikringsbetingelsernes § 6 a, såfremt erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Jf. alm. selskabspraksis dækkes den specifikke erhvervsevne, indtil det konstateres, at forsikrede ikke kan vende tilbage til sit oprindelige arbejde. Derefter overgår vi til, at foretage vurdering af den generelle erhvervsevne.

Forsikrede der var snedker / tømrer blev i 1999 sygemeldt på grund af rygsmerter og der er på baggrund af den specifikke erhvervsevne bevilget præmiefritagelse og udbetaling af invaliderenter i perioden 06. oktober 1999 til 01. maj 2000. Ifølge speciallægeerklæring fra overlæge P.R.-N. af 11. juli 2000 kan forsikrede ikke længere udføre rygbelastende arbejde som snedker / tømrer / stilladsarbejder. Dette indebar en vurdering af den generelle erhvervsevne, og denne har selskabet ikke vurderet nedsat til 1/3 eller derunder jf. forsikringsbetingelserne.

E. Kommune har på baggrund af sagens akter skønnet, at L.F. er i stand til at udføre et arbejde, og som følge deraf er han godkendt til revalidering / omskoling.

Forsikrede har ved bevillingens ophør den 01. maj 2000 genoptaget præmiebetalingen på ovennævnte forsikring og har i perioden fra august 2000 til december 2000

deltaget i VUC kursus, i perioden januar 2001 til juni 2002 været på Aa. Universitet og fra august 2002 til april 2003 i revalideringsforløb.

Den 04. juni 2004 henvender forsikrede sig på ny til Alm. Brand for at søge om præmiefritagelse og udbetaling af invaliderenter.

Efter modtagelse af den personlige erklæring har Alm. Brand indhentet oplysninger fra E. Kommune, herunder kopi af oplysninger fra speciallæge H.L., speciallæge P.R.-N., fra E. Centralsygehus og fra speciallæge M.B.P., Privathospitalet M.

Det fremgår af oplysningerne, at den foretagne CT-scanning viser spondylolistese. Der blev ikke fundet rodtryk og der var ingen indikation for operation. Derudover fremgår det, at forsikredes erhvervsevne er nedsat betydeligt i forhold til et rygbelastende arbejde, at tilstanden betragtes som permanent og at erhvervsevnetabet vil være mindre ved et arbejde, hvor forsikrede har mulighed for afvekslende arbejdsstillinger. Derudover fremgår det af oplysningerne, at forsikrede er godkendt revalidend, og at han ikke kan vende tilbage til sit arbejde som bygningssnedker. I forbindelse med revalideringen er der mulighed for skånehensyn i forhold til rygbelastende arbejde.

Alm. Brand har forelagt sagens akter for selskabets lægekonsulenter, og de vurderer, at der ikke er noget til hinder for, at forsikrede kan klare alle ikke hårdt fysisk belastende erhverv. Selskabet har dog anerkendt, at forsikrede har et vist erhvervsevnetab, men ikke i et omfang, hvor det ikke skulle være muligt at udføre et lettere ikke rygbelastende arbejde.

Alm. Brand meddeler den 02. september 2004 den forsikrede, at selskabet lægekonsulenter ikke vurderer, at den generelle erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller derunder og derfor ser selskabet sig ikke i stand til at tilbyde præmiefritagelse og udbetaling af invaliderenter.

4. 66.139

Den 21. september 2004 fremsender forsikrede brev til Alm. Brand om, at han ikke har mulighed for at revalidere sig, idet han har konstante rygsmerter, der trækker ned i benene. Forsikrede angiver at han i forbindelse med daværende virksomhedspraktik udelukkende kunne udføre et lettere arbejde i 2 - 2,5 timer dagligt, hvorefter smerterne blev så stærke, at arbejdet ikke kunne fortsættes. Forsikrede mener derfor, at han er berettiget til præmiefritagelse og udbetaling af invaliderenter.

Alm. Brand indhenter den 28. september 2004 supplerende oplysninger hos E. Kommune. Vi modtager oplysningerne den 28. oktober 2004, hvoraf det fremgår, at forsikrede den 22. oktober 2004 skal have udfærdiget en speciallægeerklæring på Privathospitalet M.

Den 16. november modtager vi via E. Kommune en kopi af speciallægeerklæringen udarbejdet den 22. oktober 2004 af M.B.P., Privathospitalet M.

Speciallægeerklæringen forelægges efterfølgende selskabets lægekonsulenter, og de vurderer, at der ikke på baggrund af oplysningerne i erklæringen er sket nogen forværring af forsikredes helbredsmæssige tilstand i forhold til de tidligere helbredsmæssige oplysninger.

Den tidligere foretagne røntgenundersøgelse i 1999 og 2003 har vist, at der er tale om en lumbosakral spondylolisthese. Der er ved den objektive undersøgelse den 22. oktober 2004 konstateret følgende:

'Columna cervicalis: Fuldstændig normal bevægelighed i samtlige retninger uden der hverken er L'hermitte tegn eller positiv foramenkompresionstest.

Overekstremiteter: Normale neurologiske forhold uden tegn til hverken 1. eller 2. neurons affektion.

Trunus/krop: Der er overalt normal sensibilitet med bevarede abdominalreflekser.

Columna lumbalis: Bækkenet står lige, klarer hæl- og tåstand og Trendelburg test er negativ. Finger-gulv afstand 20 cm, sidebevægelighed skønnet reduceret til ca. halvdelen.

Der er intet doorbell fænomen. Der er ømhed af den paravertebrale muskulatur, men angiver ikke ømhed over processi spinosi.

Underekstremiteter: Strakt benløft 80/80, Lasegue - / -, der overalt frie led og normal kraft, tonus og trofik og normal sensibilitet og svage, egale, symmetriske patellar-, mediale hase- og achillessenereflekser og normalplantarrespons.'

De objektive fund er således identiske med de fund, som speciallæge P.R.-N. konstaterede ved sin undersøgelse den 11. juli 2000. Røntgenundersøgelserne af henholdvis 1999 og 2003 viser en forskel i hvirvelskred fra 14 mm til 20 mm. Dette har såvel kommunens lægekonsulent og vores lægekonsulenter ikke vurderet som en udløsende faktor for de klager, som forsikrede kommer med.

Vores lægekonsulenter fastholder derfor, at der ikke er sket nogen egentlig forværring af forsikredes helbredsmæssige situation siden undersøgelsen i 2000.

Alm. Brand fremsender den 30. november 2004 brev til forsikrede om, at vi fastholder vores tidligere vurdering af, at hans generelle erhvervsevne ikke er nedsat til 1/3 eller derunder, og som følge deraf fortsat ikke ser os i stand til at tilbyde præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente.

Alm. Brand har den 24. februar 2005 fået oplyst, at forsikrede er startet i ny arbejdsprøvning i perioden 10. januar 2005 til 10. april 2005. Den daglige arbejdstid er 4 timer og stigende til en ugentlig arbejdstid på 37 timer. Alm. Brand må derfor konkludere, at kommunen ligeledes vurderer, at der er en resterhvervsevne, som forsikrede burde have mulighed for at anvende, og det skal her pointeres, at forsikrede trods alt kun er 38 år.

Det fremgår af de kommunale sagsakter af 19. maj 2004, at forsikrede ønsker pension da 'han har været i systemet nu i 5 år og ikke er kommet videre, og han mener, at han skal have ro til at få styr på tingene.' Kommunen oplyser ham dog, at 'han må prøve at finde ud af, hvad han kunne tænke sig arbejdsmæssigt, idet han ikke umiddelbart findes omfattet af pensionsreglerne.'

Af kommunens notater (Jobkonsulent B.B., 02. september 2004, side 33, 34 af 39) fremgår det bl.a. at 'han ikke føler, at han slår til som medarbejder og far på én gang. Han har 2 små børn, som han gerne vil være noget for, og det har han simpelthen ikke energien til, når han har brugt energien på arbejdspladsen.'

Det er da naturligvis meget sympatisk at ville være noget for sine børn, men vi kan ikke se, at det er det offentlige eller et forsikringsselskab som skal bidrage til det.

Det fremgår af de kommunale sagsakter af 17. marts 2005, at den kommunale lægekonsulent vurderer, at forsikrede 'er grundigt udredt', og at det fremgår af speciallægeerklæringen fra M., at 'der klart ikke er holdepunkter for rodtryk'. Kommunens lægekonsulent er ikke i tvivl om, at forsikrede har en dårlig ryg, men ud fra det rent helbredsmæssige burde forsikrede 'have en arbejdsevne, når skånebehovene tilgodeses.' Det begrundes bl.a. med, at smerterne kan være selvforstærkende netop fordi forsikrede ikke 'kan se sig selv på arbejdsmarkedet.' 'Mange mennesker med den samme lidelse fungerer fint på det ordinære arbejdsmarked.'

Forsikredes situation er drøftet på kommunalt teammøde den 17. marts 2005, og det er vurderet, at uanset om forsikrede 'selv har svært ved at se sig på arbejdsmarkedet, så skal der gøres noget, idet han ikke er berettiget til pension.' Derudover udtaler kommunen, at der 'ikke overensstemmelse mellem forsikredes funktionsniveau, smerteoplevelse og de lægelige fund.'

Efterfølgende er der aftalt ny arbejdspraktik hos P. i perioden 21. marts 2005 til 21. juni 2005 med en daglig arbejdstid på 4 timer stigende til 37 timer om ugen. Skånehensynene skal tilgodeses, og forsikrede må selv sige fra, hvis dette ikke overhol-

des. Kommunen mener, at der i forbindelse med arbejdspraktikken kun burde være få / slet ingen opgaver, som forsikrede ikke burde kunne klare med de ryggener, som forsikrede har.

Af kommunens notater (04. april 2005, side 8 af 39) fremgår det bl.a. at forsikrede var interesseret i et gammelt understel til en skurvogn. 'Så kunne han gøre det i stand, så han kunne transportere sin båd på den. Han sagde desuden, at hans største ønske var at kunne sejle jorden rundt. Båden, der står hjemme hos ham selv, har han selv nedgravet, da han var bange for, at den skulle vælte. Han bruger meget tid på at istandsætte sin båd.' Sagsbehandleren tilføjer endvidere. 'Efter det hørte og min observation af ham er, at hans rygsmerter ikke er så store som han selv tror og især ikke når han kan gå rundt og istandsætte en båd. Det er min overbevisning at han med lethed kunne passe et arbejde ifald han kunne få sin forstand til forstå, at hans ryg ikke er så slem.'

Kommunen har den 03. maj 2005, i anden anledning, haft kontakt med kontaktpersonerne hos P. og de oplyser, at de ikke har set forsikrede i lang tid. Egentlig er de 'glade for det', idet forsikrede 'alligevel ikke medvirkede ved virksomhedspraktikken.' De fortæller samstemmende, at 'man kunne stille uret efter L. Han gik altid senest kl. 11.00. Ca. 5 min. forinden var han begyndt at få et lidende udtryk i ansigtet og sige lyde der skulle fortælle, at han havde ondt.'

Alt i alt tyder meget på, at forsikrede er meget 'umotiveret' for at være på arbejdsmarkedet i enhver form."

Klageren har i skrivelse af 27/4 2005 til kommunens sagsbehandler taget til genmæle vedrørende sagsbehandlerens beskrivelse af arbejdspraktikforløbet.

Af speciallægeerklæring dateret den 11/7 2000 fremgår bl.a.:

"**KONKLUSION**

Der er overensstemmelse mellem de anførte klager og objektive fund.

Klienten har fået påvist 14 mm's fremadglidning af 5. lændehvirvel på korsbenet som følge af medfødt defekt i buerødderne. Så vidt jeg kan forstå på klienten, er der ikke fundet instabilitet. CT-skanning har vist let fremhvælving af båndskiven mellem 4. og 5. lændehvirvel, men intet rodtryk.
Der er mén i form af konstante lave lændesmerter med udstråling til højre ben, hvor der er tegn til ganske let nerverodspåvirkning.

Efter min opfattelse vil klienten ikke være i stand til at varetage rygbelastende arbejdsopgaver, specielt ikke arbejde i foroverbøjet stilling. Der er således et betydeligt erhvervsevnetab indenfor bygningshåndværk.

Tilstanden er permanent, og der er ikke fundet grundlag for at tilbyde operativ behandling. Man må derfor forvente, at de anførte smerteklager vil være uændrede. Ved revalidering til erhverv, hvor klienten har mulighed for vekslende siddende, stående og gående arbejdsopgaver, vil erhvervsevnetabet være mindre, skønsmæssigt til omkring 1/3."

Af speciallægeerklæring dateret den 22/10 2004 fremgår bl.a.:

"KONKLUSION
Det drejer sig således om en 36-årig mand, der uden kendt traume langsomt i 1994 får progredierende lændesmerter, hvor der siden hen også tilkommer et moment med iradierende symptomer til højre underekstremitet. Ingen affektion af bækkenbund.
Der foretages røntgenundersøgelse, der viser en lumbosakral spondylolisthese, der er i forløbet foretaget CT-skanning, der ikke har vist discusprolaps, men kun protrusion af den kendte spondylolisthese. Spondylolisthesen progredierede frem til 1999, hvor der siden da ikke er foretaget fornyet undersøgelse. Det er aktuelt lændesmerterne, der er det dominerende.
Ved dagens objektive kliniske undersøgelse findes der intet holdepunkt for pågående rodtryk i lænderegionen, der vil kunne afhjælpes af operativ vej. Den samlede problemstilling har faktisk nu persisteret i 120 måneder. Betvivler derfor, at kirurgisk

intervention overhovedet vil kunne komme på tale, specielt også med henblik på operation for den påviste lumbosakrale spondylolisthese.

De behandlingsmæssige muligheder skønnes derfor at være udtømte. Tvivler på, at man ad kirurgisk vej vil kunne øge arbejdstimetallet til udover det, det i øjeblikket koncentrerer sig om, nemlig 2-2½ time per dag."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"§ 6 **Præmiefritagelse og udbetaling af invaliditetsydelser**

Definition af invaliditet

a) Ret til invaliditetsydelse og/eller præmiefritagelse har den forsirkede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne uden at det skyldes forsæt, således, at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

b) Nedsættelse af erhvervsevnen (jvf. pkt. a), der berettiger til udbetaling af invaliditetsydelse og/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn."

Nævnet udtaler:

Nævnet finder efter sin gennemgang af sagens akter at måtte være enigt med selskabet i, at klagerens generelle erhvervsevne - vurderet i forhold til de ovenfor gengivne forsikringsbetingelser - ikke kan anses for nedsat i dækningsberettigende grad. Nævnet kan

derfor ikke pålægge selskabet at yde dækning for erhvervsevnetab og præmiefritagelsen, hvorfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann